

tider for halvdelen af doseringen i størrelsesordenen to år i markforsøg.

Desuden er thiabendazol meget giftig over for organismer, der lever i vand, og der er fare for, at thiabendazol kan have en alvorlig negativ effekt på regnormebestanden. Ved den søgte anvendelse vil den største del af doseringen havne på og omkring kartoflerne. Dette medfører høje koncentrationer af thiabendazol i jorden omkring kartoflerne og med tiden på afstødte skaller og andre rester fra læggekartoflerne. Dette kan medføre en alvorlig effekt på bl.a. regnorme, idet disse typisk søger hen i umiddelbar nærhed af kartoffelknoldene for at søge føde.

Andre landes vurdering

I Sverige vurderes thiabendazol at være meget svært nedbrydeligt i jord med halveringstider på to år under gunstige forhold og ingen nedbrydning under ugunstige forhold. Thiabendazol vurderes at have middelhøj akut toksicitet over for regnorm og negativ effekt over for jordbakterier. Den samlede svenske vurdering af thiabendazol er, at stoffet er uacceptabelt ud fra et miljømæssigt synspunkt som følge af en betydelig risiko for akkumulering i miljøet samt risiko for skadelig virkning på såvel jord- som vandmiljøet.

I Norge bruges thiabendazol i mindre omfang, primært som bejdsemiddel. Stoffets persistens samt giftighed over for bakterier og regnorme vurderes at være problematisk ved anden anvendelse.

I Tyskland vurderes thiabendazol som meget persistent. Det nedbrydes kun meget langsomt i jord og nedbrydes ikke ved de naturlige kemiske processer i vand og sølly. Holland har ikke miljømæssige data for dette aktivstof.

Kemiske bekæmpelsesmidler/metoder, der kan anvendes i stedet for thiabendazol

Midlerne anvendes til bekæmpelse af svampesydomme på læggekartofler under dyrkning og lagring, til bejdsning af korn og ærter, til bekæmpelse af svampesydomme på hovedkål, blomsterkål, løgkulturer, gulerødder, tomater i væksthuse, æbler, kirsebær, jordbær, hindbær, solbær, stikkelsbær, plante-skolekulturer, prydplanter samt til bekæmpelse af svampesydomme i tomme frugt- og grøntsagslagre. Endvidere er et middel søgt godkendt til bekæmpelse af elmsyge.

For de fleste svampesydomme, som er omfattet af Planteværnscentrets effektivitetsvurdering vurderes det, at der findes andre brugbare midler. Det bemærkes, at nogle af disse midler er under revurdering i Miljøstyrelsen.

Til bekæmpelse af fløjlspet i tomater findes der ikke andre midler. De fleste dyrkede sorter har dog en rimelig god resistens, således der idag reelt ikke er problemer med denne sygdom.

Der findes ikke andre midler til bekæmpelse af Gloeosporium på æbler ved sprøjtning under høst, før indlagring, samt til bekæmpelse af gråskimmel på jordbær og hindbær under høst.

Der findes idag ikke andre plantebeskyttelsesmidler til rengøring af tomme lagre, hvor frugt og grøntsager opbevares. Af andre metoder kan der peges på brug af desinfektionsmidler og manuel rengøring. Midlet bruges også indendørs i form af rygetabletter, der fordeler sig som røg i rummet. Til denne anvendelse til tomater og prydplanter i væksthuse findes der ikke andre midler eller metoder. Ellers vil der kunne benyttes andre sprøjtemidler.

Forslaget forbyder brug af thiabendazol i bekæmpelsesmidler til udendørs anvendelse. Indendørs anvendelse kan derfor godkendes af Miljøstyrelsen efter en konkret risikovurdering under forudsætning af, at der ikke er risiko for eksponering af miljøet.

Ukrudtsmidler

Cyanazin (tre midler, heraf to blandingsmidler)

Stoffet er et pulver, der opløses i vand og bruges som ukrudtsmiddel. Stoffet optages i planterne gennem rødderne og til dels gennem bladene. Stoffet hæmmer fotosyntesen.

Stoffet er klassificeret af Giftnævnet 1972 og indsendt til revurdering i 1988. Miljøstyrelsens afslag på ansøgning om godkendelse blev påklaget til Miljøklagenævnet henholdsvis 30.5 og 18.6 1991 samt 5.2, 22.2 og 26.3 1993. Der blev i 1991 og 1992 solgt henholdsvis ca. 55 tons og 53 tons cyanazin i Danmark.

Midlerne ønskes godkendt til bekæmpelse af ukrudt i ærter, hestebønner, majs, korn og totalukrudt på udyrkede arealer. Den søgte dosering er 150 g/ha – 1250 g/ha. Midlet sprøjtes ud på markerne før eller kort tid efter fremspiring.

Det vides ikke, hvornår stoffet vil blive taget op til revurdering i EF.

Miljøstyrelsens vurdering

Alle undersøgte nedbrydningsprodukter af cyanazin er bekæmpelsesmiddellignende, og komplekset cyanazin + dets nedbrydningsprodukter har høj persistens i jord, jf. generelt om persistens afsnit III. 3. Dette vurderes ud fra halveringstider på mere end tre måneder i tre ud af fire undersøgelser og en omdannelseshastighed af 90% af stoffet på mere end et år i fire ud af fire tilfælde.